DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING

De **OOSTPOST** verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* **10.** - rec. voor *Soerabaya*, en *f* **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 27 SEPTEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* **1.**— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 39. **VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA** 1854

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN,

Van den 16den September tot den 20sten September No. 74—75.

Krachtens de magtiging des Konings, kunnen beschouwd worden als bezittende het radikaal van indisch ambtenaar der tweede klasse:

M. J. Brugman,
Jhr. C. J L. Goldman, en
J. B. Westenberg.

Bij beschikking van zijne Excellentie den Minister van koloniën, van den 19den Junij 1854 la A no. 2, is gepensioneerd de gewezen Oost-Indische ambtenaar *A. van Aalburg*, laatstelijk kassier bij het vendu-departement te *Batavia.*

Bij Koninklijk besluit van den 13den Julij 1854 no. 70, is gehouden voor vervallen de, bij Zr. Ms. besluit van 4 Februarij 1854 no. 87, plaats gehad hebbende benoeming van den (destijds reeds tot soldaat gedegradeerden) sergeant bij het leger in *Oost-Indie P. M. Flou*, tot ridder der vierde klasse van de militaire Willems-orde.

Door Zijne Excellentie den Minister van Koloniën is aan den Oost-Indischen ambtenaar *E. Douwes Dekker*, met verlof in *Nederland*, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van *zes* maanden.

CIVIEL DEPARTEMENT.

Benoemd: Tot assistent-resident van Japara, residentie Japara, L. A. Gallé, ambtenaar op non-aktiviteit.— Tot controleurs der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures: J. B. Westenberg, M. J. Brugman en Jhr. C. J. L. Goldman, thans ambtenaren ter beschikking van den direkteur der kultures.— Tot kommies bij het bureau van inlandsche zaken in het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden N. Altheer, thans geëmploijeerde op het bureau van den resident van Samarang.— Tot kommies ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Pasoeroewan, J. S. L. Hurrelbrinck, thans kommies bij den ontvanger der der inkomende en uitgaande regten te Padang.— Bij de schutterij te Soerabaija — Tot tweeden luitenant-auditeur, mr. F. B. van Leenwen, substituut-officier bij den raad van justitie.— Tot tweede luitenants.— De onderadjudant R. D. van Ligten, de sergeant R. E. Reijneke en de schutter P. Ruijl.— Bij het korps schutterij Javanen en Sipaijers te Padang.— Tot tweeden luitenant, de schutter bij het korps christen schutterij L. J. Andree Wiltens.— Bij de schutterij te Ternate.— Tot tweeden luitenant, de schutter M. J. J. op de Laeij

Goedgekeurd: Dat door den direkteur der kultures, bij het kader der landelijke inkomsten en kultures, zijn verplaatst: Uit de residentie Japara, naar de residentie Bagelen, de kontroleur der eerste klasse W C. Vosmaer.— Uit de residentie Bagelen, naar de residentie Japara, de kontroleur der eerste klasse E. H M. Rudolph.— Is geplaatst, in de residentie Cheribon, de benoemde kontroleur der derde klasse jhr. H. W. F. Hora Siccama.—

Bevorderd: Bij de schutterij te Soerabaija – Tot kapitein W. Hulshoff, vroeger kapitein bij de schutterij te Amsterdam.— Tot eerste luitenants, de tweede luitenants J. J. Blankenhagen en B. J. van den Dungen Bille.

Eervol ontslagen: Bij de schutterij te Batavia.— De majoor à la suite P. van Rees, de kapiteins à la suite, J. W. Thierbach, J. F. Bik en mr. A. Prins — De eerste luitenants à la suite mr. C. Visscher, H. G. Wittenrood, A. J. Romswinckel en R. J. W. P. Wijnmalen.— Bij de schutterij te Soerabaija, op zijn verzoek, de eerste luitenant F. W. Baumann.— Wegens vertrek, de eerste luitenant L. Leduc.— Wegens overplaatsing bij het brandspuitwezen, de tweede luitenant G. Schimmelpenninck.— Bij het korps schutterij Javanen en Sipaijers te Padang.— Wegens vertrek, de tweede luitenant A. S. Warmolts.— Bij de schutterij te Ternate.— Wegens vertrek, de tweede luitenant J. C. Voorneman. — Bij de schutterij te Menado.— Op zijn verzoek, de eerste luitenant, kommandant van het detachement derde kompagnie schutterij te Amoerang en Tanawanko W. D. Semet.—

MILITAIR DEPARTEMENT.

Benoemd: Tot lid der direktie van het militair weduwen- en weezenfonds, de waarnemende hoofd- intendant der militaire administratie J. E. van der Smissen.

Goedgekeurd: Dat door het militair d partement zijn geplaatst: Bij het wapen der infanterie. Bij het 4de bataillon, de tweede luitenant J. C. A. Amiot, van dat bataillon, laatstelijk, wegens ziekte, op non- aktiviteit geweest.— Bij het 11de bataillon, de tweede luitenant J. T. F. Renaud, onlangs uit Nederland aangekomen.—

Overgeplaatst: Bij het wapen der infanterie, Bij het 1ste bataillon, de kapitein W. J. A. W. Boers, van het garnizoens-bataillon, op Celebes, en de tweede luitenant J. G. Brunings, van de garnizoens kompagnie te Riouw — Bij het 8ste bataillon, de eerste luitenant J. H. A. Pommée, van het garnizoens-bataillon op Celebes, en de tweede luitenant A. J. Diepenbroek, van het 14de bataillon.— Bij het 10de bataillon, de tweede luitenant C. Metzler, van het 14de bataillon.— Bij het 11de bataillon, de tweede luitenant L. H J. Wollweber, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling.— Bij het 14de bataillon, de eerste luitenant S. A. J. de Bruin, van het 8ste bataillon.— Bij het garnizoens-bataillon, in de eerste militaire afdeeling, de kapitein J. C. Rappard, de eerste luitenant G. F. T. Lange, beiden van het 1ste bataillon, en de tweede luitenant J. D. Landzedel, van het 11de bataillon. — Bij het garnizoens-bataillon, op Celebes, de kapitein J C. Termijtelen, van het 8ste bataillon, en de eerste luitenant J. Heckler, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling.— Bij de garnizoens-kompagnie te Riouw, de tweede luitenant J. Teunisz, van het 1ste bataillon.— Bij de militaire administratie.— Als aspirant-intendanten, de aspirant-betaalmeesters L. J. van den Maesen en S. van Haastert.— Als aspirant-betaalmeester, de aspirant-intendant A. J. van der Schalk.

Eervol ontheven: Uithoofde van vertrek, van de verdere vervulling der betrekking van lid der direktie van het militair weduwen- en weezenfonds, de gepensioneerde kolonel der genie jhr. R. G. B. de Vaijnes van Brakell, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezen diensten.

Eervol ontslagen: Op zijn verzoek, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kolonel der infanterie H. G. Kruseman.—

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

(*Voor het land.*) De Resident van *Soerabaya* brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **DONDERDAG** *den 5den October* e. k. des 's namiddags ten **4** ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar *Europa* met de overland-mail.

SOERABAYA, 23 *September* 1854.

De Resident,
Namens denzelven,
De Secretaris,
VAN COEVORDEN.

(*Voor de Policie.*) De ondergeteekende maakt der gemeente bekend dat door het militair departement de barrière der brug bij *Bibis* gesloten is, zoodat de passage zoowel voor rij als voertuigen en voetgangers langs dien weg heeft opgehouden.

En vermits het ten strengste verboden blijft dat karren van welken aard ook de zoogenaamde brug van *Simpang* overrijden, zoo zullen deze van af heden verpligt zijn om den weg langs de rivier te bezigen om in de stad te komen.

SOERABAYA, 21 *September* 1854.

De Assistent Resident voor de policie.
P. SWERVER.

(*Voor het land.*) De eerstaanwezende Ingenieur van den waterstaat en 's lands gebouwen te *Soerabaija*, maakt bij deze bekend, dat op *Woensdag den 27 September* 1854, des voormiddags ten 9 ure, ten zijne bureels (*Kabalen*) overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen in Nederlandsch Indie (staatsblad 1829 No. 67.) publieke uitbesteding zal worden gehouden, voor het ophoogen van een gedeelte terrein tot den opbouw van honderd HUIZEN, bestemd tot woonplaatsen, der nader op het Maritiem-Etablissement alhier benoodigd zijnde werklieden, zoomede voor het bouwen van honderd BAMBOEZEN WONINGEN.

De bestekken en conditien, liggen van heden af, ter inzage ten bureele voornoemd.

SOERABAYA, 21 *September* 1854.

De Eerstaanwezenden Ingenieur van den Waterstaat,
(*W.G.*) H. DE BRUIJN.

(*Voor het land.*) De ondergeteekende algemeene ontvanger te *Soerabaija*, herinnert bij deze belanghebbenden, dat de belasting op de slaven tot *f* $2^{86}/_{120}$ *Recepissen* voor iederen slaaf voor het loopende jaar moet worden voldaan, voor ultimo *September* eerstkomende, wordende belasting schuldigen uitgenoodigd, zich deze kennisgave ten nutte te maken, ten einde niet te vervallen in de boete, op verzuimde betaling vastgesteld.

SOERABAYA, 20 *Julij* 1854.

De Algemeene Ontvanger,
F. W. SPANGENBERG.

AMBACHTSCHOOL.

Bij deze wordt aan belanghebbenden bekend gemaakt dat van primo *October* aanstaande deze school zal gehouden worden in het bovenhuis der toko van den heer *Stecher*; alsmede, dat de lessen van heden af wederom zullen gegeven worden des *Maandags*, *Woensdags* en *Vrijdags* op de gewone uren.

SOERABAYA, 24 *September* 1854.

De Secretaris,
P. MUNNICH.

VENDU-DEPARTEMENT.

Verkooping

Op Donderdag den 28sten September 1854.

Voor de woning van den Javaan Wongso Prawiro, in de kampong *Baroe*, van Houtwerken, als: Deuren, Vensters, Balken, Planken en 20 kisten Toebansche Sigaren.

Op Vrijdag den 29sten September 1854.

Voor de Pakhuizen van de Factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij op de *Kalimaas* van eene partij Lijnwaden.

Op Zaturdag den 30sten September 1854.

Voor 's lands algemeene pakhuizen alhier, voor rekening van het gouvernement, van eenige Koffij en eenige voor den dienst afgekeurde materialen alsmede 20 Paarden afkomstig van de gesuppremeerde districts Posterij.

Op Maandag den 2den October 1854.

Bij den pachter der pandjes huizen I Gioktjoan, op de *Passarbezar* van onuitgeloste pandgoederen.

Op Dingsdag den 3den October 1854.

Voor de toko van de Heeren Adam & Co. in de stad, van diverse kommissie-goederen.

Op Woensdag den 4den October 1854.

Voor de toko van den Heer S. H. Wanders, in de stad, van diverse toko-goederen.

SOERABAYA, *den 27sten September* 1854.

— Den 23*sten September* had de onthulling plaats van het gedenkteeken, hetwelk ter nagedachtenis van zijne Excellentie den Vice-Admiraal *Van den Bosch*, is geplaatst op het nieuwe marine-établissement alhier, en uit bijdragen der officieren en ambtenaren van het zeewezen en van kooplieden tot stand kwam. De plegtigheid werd vereerd met de tegenwoordigheid van zijne Excellentie den Vice-Admiraal *Van der Plaat*, thans kommandant van Z. M. Zeemagt in deze gewesten en Inspekteur der marine, die, voor eene inspektie te *Soerabaya* aanwezig, de leiding wel op zich had gelieven te nemen; voorts namen daaraan deel de Resident, de hoofden der verschillende burgerlijke en militaire takken van dienst, alle aanwezige zeeofficieren en ambtenaren der marine, eenige leden van handelhuizen en een aantal toeschouwers.

Nadat de admiraal en resident, van af het tolkantoor begeleid door den kapitein ter-zee Wd. Havenmeester en den kapitein-luitenant, direkteur van het marine-établissement, aan deze instelling waren geland, en men zich nabij het gedenkteeken had verzameld, gaf zijne Excellentie te kennen dat het hem eene aangename pligt was op deze wijze te kunnen medewerken tot eene laatste hulde aan een waardigen wapenbroeder en voorganger; betuigde zijn genoegen dat zoovelen zich eveneens daartoe hadden willen vereeningen, en noodigde den eerstaanwezenden ingenieur van den waterstaat, de ontwerper en opsteller van het gedenkteeken uit, om tot de onthulling over te gaan. Zoodra de bedekkende vlaggen vlug waren weggenomen, lieten het nationaal volkslied en een salut van 15 kanonschoten van Z. M. korvet *Nehalennia* zich hooren.

De Admiraal vatte andermaal het woord op, en schetste kort en krachtig welke aanspraak de heer *v. d. Bosch*, door algemeene verdiensten en het vele goeds voor zeewezen, scheepvaart en handel gesticht, op het blijk van erkentelijkheid had, hem thans duurzaam toegebragt. Bij ontstentenis van een der leden der kommissie, welke zich in der tijd met dit onderwerp had belast, droeg zijne Excellentie vervolgens aan een der aanwezige zeeofficieren op, het voordragen van een levensberigt van hem, ter wiens eer men hier bijeengekomen was. Met belangstelling volgde men de schets zijner langdurige loopbaan, gekenmerkt door velerlei diensten den lande bewezen; voornamelijk in de bevordering onzer stoomvaart, de vestiging in Indie van voortreffelijke instellingen ten behoeve van het zeewezen, en bovenal het etablissement waar nu dit blijvend aandenken voor hem was gevestigd; voorts in den tegengang der zeerooverij; de uitbreiding der hijdrographie en zoo menig ander gewigtig belang door hem met warmte behartigd als Direkteur der marine, minister van koloniën en voor zeer korten tijd ook van marine; in het bijzonder echter tot tweemalen als Hoofd van het marine departement in Indie. Aan 's mans schranderheid, uitgebreide kennis, minzaam en edel karakter werd mede eene regtmatige hulde toegebragt.

Na het eindigen dezer rede bedankte Z. Exc. de Heer *v. d. Plaat*, de autoriteiten, in het bijzonder den ingenieur van den waterstaat, voor de medewerking in het tot stand brengen van het gedenkteeken en tevens zoomede de verdere genoodigden voor de deelnemeng aan de onthulling. Bij het later nuttigen van eenige ververschingen stelde de resident een met geesdrift toegejuichten dronk in, op den Admiraal *v. d. Plaat*, als de geëerde en ijverige voorzitter van het werk des heeren *v. d. Bosch*, in deze gewesten, inzonderheid met betrekking tot de nuttige instelling op welke men zich bevond. De geheele plegtigheid werd voorts opgeluisterd door het hoornmuzijk der beide hier in garnizoen liggende bataillons, tot dat oogmerk welwillend afgestaan.

De sierlijke bewerkingen van het bronzen monument doet de fabriek van den heer *L. Enthoven*, & *Co.* te 's Hage veel eer aan. Moge het etablissement en het gedenkteeken beiden duurzaam zijn!

DE OORLOG.

Sints eenigen tijd heeft men belangrijk nieuws van het terrein des oorlogs verwacht, doch deze verwachting is tot nog toe niet verwezenlijkt geworden. De Krim en de Alandsche eilanden zijn tot nog toe niet genomen, en, voor zoo verre wij weten, nog niet belegerd; ofschoon het zeker is dat er toebereidselen op eenen grooten schaal gemaakt zijn, en welligt thans het gebulder van het geschut langs de stranden van Finland en Klein Azie weergalmt.

Het Fransche leger is in de Oostzee aangekomen en met geestdrift ontvangen. Generaal d'Hilliers, arriveerde in het keizerlijke jacht *La Reine Hortense*, en heeft zich sedert met de Britsche en Fransche admiralen bezig gehouden met het verkennen van de vijandelijke stelling. Er bestaat dus geen twijfel of de Franschen zullen weldra, en welligt reeds nu, meester zijn van Bomarsund en deszelfs omstreken.

De tegenwoordigheid van een Fransch leger van 10,000 man in toevoeging tot de vereenigde vloten geeft een nieuw en schrikbarend karakter aan den oorlog in de Oostzee en kenmerkt ophanden zijnde beslissende maatregelen. Men zegt dat de Finlanders bovenmate vriendelijk jegens de Engelschen en Franschen zijn; en dat de toon der Noordelijke mogendheden meer open en opregt dan voorheen is. Zoodra de Russen in deze streken eenigen tegenspoed ondervinden, zullen zij ongetwijfeld moeten ontwaren dat zij in Finland *vrienden* rond zich hebben, die even gevaarlijk, zoo niet erger, als openbare vijanden zijn.

Het nieuws van de Zwarte zee is gedeeltelijk even belangrijk als dat van de Oostzee. Eene legermagt van 70,000 tot 90,000 Engelsche, Fransche en Turksche troepen wordt naar de Krim overgevoerd, en de vloot maakt zich gereed om Sebastopel aan te vallen. Sir George Brown, die het Britsche contingent kommandeert, is sints eenige nachten met de *Fury* in de haven van Sebastopel gegaan, en heeft daar tot het aanbreken van den dag vertoefd ten einde verkenningen te doen. Zoodra het dag werd, werd het vaartuig door de forten beschoten; doch het ontsnapte zonder schade te bekomen.

Tevens wordt gemeld dat er een groote magt afgezonden is, om de Dobrudscha en de Donaumonden te klaren.

Het kan thans als zeker beschouwd worden, dat de Russische troepen Moldavia verlaten, en eerlang de *Sereth*, zoo niet de Pruth zullen overtrekken. De staatkunde hiervan is waarschijnlijk, te voorkomen dat Oostenrijk de vorstendommen binnentrekt, en aan dat rijk eene verontschuldiging te laten voor het niet eenstemming handelen met de westelijke mogendheden. Behalve dat zal de Czaar genoeg in Azie te doen hebben; en de oorlogsonkosten van den veldtogt moeten inderdaad geducht zijn, zelfs na aftrek van de gedwongene leening, welke het ongelukkige Wallachije en Moldavie afgeperst is.

Na bijna van alle mogendheden verlaten te zijn, beproeft de Czaar de meest vleijende diplomatie met de Vereenigde Staten. Hij heeft openlijk het nieuwe beginsel verklaard: „dat neutrale vaartuigen ook de lading neutraal maken." Ongetwijfeld hoopt hij hierdoor, langs den weg van handel, van Amerika te verkrijgen, wat hij thans van Engeland niet meer bekomen kan. Bovendien zegt men, dat hij Russisch-Amerika tegen zekere handels voordeelen aan de Vereenigde staten wil afstaan.

Evenmin als de officiele tekst van het Russische antwoord op de Oostenrijksche sommatie tot dusverre bekend is geworden, evenmin weet men tot heden, welk antwoord daarop door Oostenrijk en de hoven van Parijs en Londen is of zal gegeven worden In één punt komen evenwel alle dagbladen overeen namelijk, dat het afwijzend zal zijn. Aan de eerlijke medewerking van Pruisen, ingeval Oostenrijk ernstig front tegen Rusland mogt willen maken, begint men sedert de laatste dagen weder te twijfelen.

Uit Berlijn wordt aan onderscheidene dagbladen gemeld dat daar eene vertrouwelijke mededeeling uit Parijs en Londen ontvangen is, volgens welke deze beide mogendheden op de volgende grondslagen met Rusland zouden willen onderhandelen. Onmidelijke ontruiming der Vorstendommen; gemeenschappelijk protectoraat over de niet Muzelmansche bevolking van Turkije, op de grondslagen van het tractaat van 9 April; vrije vaart op den Donau en in de Zwarte Zee, benevens eene vrijhaven, die tevens oorlogs haven is, in die zee; vergoeding van de oorlogskosten.

Volgens de Courier de Marseille zou de Perzische regering weder tot de zijde van Rusland overhellen en zelfs een gezant van den schach zich naar den kommanderenden Russischen generaal in Georgie begeven hebben, om hem namens zijn meester de volgende voorstellen te doen: Rusland verbindt zich om aan Perzie de provincie Eriwan tot aan Goeha, het grondgebied van Karabagli en een gedeelte van dat van Tomlisch terug te geven; annulering der schuld van Perzie aan Rusland; Rusland zal Perzie behulpzaam zijn in het herwinnen der districten van Kutteir-Damleet en al het door de Turken veroverde grondgebied in de provincie Azerbyan; betaling van 2 millioen ducaten aan den Perziaanschen onderhandelaar. — Op die voorwaarden zou Perzie zich geheel ter beschikking des Keizers van Rusland stellen, en zich verbinden, om met zijne troepen niet alleeen tegen Turkije, maar ook tegen alle vijanden van Rusland te ageren.

Het gerucht van den dood van prins Paskewitch bevestigt zich niet; men beweert zelfs dat de prins eerlang het opperbevel over de Russische strijd krachten werder aanvaarden zal.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redactie van den OOSTPOST.

Geëerde Heeren!

Ik lees in het op gister ontvangene nummer van het Bommelsche Tijdschrift voor Ned. Ind. dat zeker, thans naar elders vertrokken, berigtgever van Soerabaya, de christelijke *vorming* en *opbouwing* der Soerabayasche gemeente, met zijne beste krachten beoefende, en dat christelijke broederliefde bij de Soerabayanaars niet alleen *begrepen* maar ook *beoefend* wordt, in verband tot de Ambachtschool, enz. enz.

Daar de *Oostpost*, die ik ook hier lees, zoo iets aan de Soerabayasche gemeente dient te verkondigen, zoo doe ik daartoe bij deze het verzoek, opdat dit berigt niet in 't vergeetboek gerake, want het is nog al de moeite waard, de gemeente *op te bouwen*; dit kenmerkt eerst de knappe mannen!

GRISSEE 15 *September* 1854. O.

Over hetzelfde onderwerp ontving de redactie nog het volgende.

Aan de Redactie van den OOSTPOST.

Mijneheeren!

Wij lazen met verwondering eene varieteit in de Varia van het Julij nummer, Tijdschrift voor Ned. Indie, per laatste Landpost aangebragt, namelijk op blz. 74, een berigt over de Soerabayasche *Ambachtschool*. Bij het herlezen, meenden wij den berigtgever te kunnen bespeuren achter de gazen schermen waar hij zich verscholen had. Wij weten niet of in dit artikel eene meewarigheid moet worden gezocht, omtrent iets wat niet zou bestaan, of omtrent een ander iets, dat niet dan met vermelding van welverdienden lof koude worden aangeduid, maar ons komt het voor, dat de *gemeente* van Soerabaya, en de Soerabayasche *instellingen*, al zeer zonderling bekend gemaakt zijn aan de belangstellende vaderlanders. Immers, zoo als wij uit het, verleden jaar rond gezonden verslag van het Soerayasch nut zagen, en uit het onlangs voorgedragen verslag hoorden, bestaat er alhier sindslang eene *leesbibliotheek*, waaruit, zoo wij ons niet vergissen, en zoo als wij bij de laatste voordragt hoorden, reeds 1500, banden zijn verstrekt aan het hospitaal, de gevangenis, de schepen, en andere instellingen die lectuur behoeven. Wij herinneren ons daaromtrent geen enkele courantaankondiging, of openlijke bekendmaking; welligt wenschen belanghebbenden daarmede niet te prijken; zoo ook komt ons vreemd voor, de uitdrukking omtrent „*christelijke vorming en opbouwing der gemeente.*', Wij kunnen ons niet herinneren wat er te *vormen* en *op te bouwen* valt of viel bij de Soerabayasche gemeente, maar wij meenen in deze uitdrukking eene miskenning te vinden, zoo der verdiensten van verschillende eerwaarde mannen, als van de door hen toegesprokene eerwaardige gemeente, die aan het uiterste eindje van Java stilletjes zonder ophef, werkzaam is, en anderen laat afbreken, en hervormen en berigten, zoo veel het hun gelieft. Wij vermeenen alzoo' dat het berigt, omtrent de Ambachtschool en hare oprigters eene andere strekking heeft, en wel, om aan den verdienstelijken oprigter en zijne medewerkers, den hun toekomenden lof niet onverdeeld toetekennen, maar den berigtgever daarvan minstens de helft overtelaten.

DJENGOLO, X.
17 *September* 1854.

Ten genoege onzer lezers, nemen wij ook het bewuste artikel over, zoo als het ook reeds in het laatste nummer van het advertentie blad voorkomt.

Wij zien met genoegen, dat de verschillende departementen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen enz. Zoo lazen wij in de Indische nieuwsbladen, die deze mail in Nederland bragt, dat de Maatschappij tot Nut 't Algemeen in Oost-Indië te Batavia eene volksbibliotheek oprigt, en dat daarvoor reeds belangrijke giften waren ontvangen. Zoo lazen wij bovenal met uitstekend genoegen, dat Soerabaija thans eene inrigting bezit, die in eene groote behoefte voorziet, en voor de opleiding en de toekomst van die klasse der maatschappij, welke wij thans op het oog hebben, van ver uitziende gevolgen kan worden. De heer J. F. G. BRUMUND, die met eenen voorbeeldeloozen ijver in Indië werkzaam is, en die niet alleen de wetenschap met uitstekend gevolg beoefent, maar ook aan de *christelijke vorming* en *opbouwing* der aan hem toevertrouwde gemeente zijne beste krachten wijdt, gaf onlangs eenige berigten omtrent eene, nog geen twee jaren geleden, te Soerabaja opgerigte ambachtschool, waarvan wij met groote belangstelling kennis namen.

De aanleiding tot die oprigting gaf de heer A. VAN LAKERVELD, die aan den avond van den 31sten Augustus 1852, in de vergadering van het Soerabajasche departement der maatschappij tot Nut van 't Algemeen, eene voorlezing hield „over het noodzakelijke van den ambachtstand." Dat was een zeer gelukkig denkbeeld, want onder de Europesche ingezetenen van Indië was die stand zoo weinig in eere, dat men zich schaamde er toe te behooren. Aan dat vooroordeel was ook voor groot deel de vernedering toe te schrijven, waarin de zoogenaamde „inlandsche kinderen" gezonken waren. Maar zulk eenen diepen indruk maakten de woorden van den heer VAN LAKERVELD, dat onmiddelijk nog vijf anderen zich met hem vereenigden, om de vestiging van eene ambachtschool te Soerabaija te verwezenlijken. Al die heeren verbonden zich, om zelf het noodige onderwijs gratis op deze inrigting te geven. Zij ontwierpen een reglement en vormden zich tot eene direktie. De erkenning der school werd van den Gouverneur-Generaal gevraagd, en inteekeningslijsten om kontribuërende leden voor de school te verkrijgen gingen rond. Van alle kanten erlangde men de meest gewenschte medewerking, in weinig weken kwam het schoone plan tot rijpheid, en de school werd geopend.

Nu reeds ontvangen er meer dan zeventig leerlingen geregeld onderwijs, en men verwondert zich over de belangrijke vorderingen, die zij maken. Eere de verdienstelijke mannen, aan wie deze inrigting haar bestaan te danken heeft, en die haar door hunnen ijver in stand houden. Gaarne zeggen wij het den heer BRUMUND na. „Zij hebben den pligt der christelijke broederliefde niet slechts begrepen, maar beoefenen dien ook. Door hun onderwijs toch wordt aan zoo vele kinderen en jongelingen te Soerabaija, als dit slechts kunnen verlangen, eene kostelooze gelegenheid gegeven, om bij ijver en vlijt zich wetenschappelijk te bekwamen voor eenigen werkkring in dien gezegenden en gelukkigen middenstand, die zoo noodzakelijk is voor het heil van den staat, en op Java nog in zoo velen gemist wordt.

CORRESPONDENTIE.

Onder de stukken die aan het adres der redactie van den OOSTPOST worden gezonden, blijkbaar met het doel om die in de kolommen van dat blad optenemen, tellen wij er drie, onlangs ontvangene, die wat den inhoud aangaat voor geene opname vatbaar kunnen worden geacht. Wij wenschen niettemin den zakelijken inhoud ter kennisse van onze lezers te brengen.

Een dezer stukken, gedagteekend Toeban 10 September 1854, en onderteekend Theophilis, meldt ons, dat een Toebansche stadgenoot, met baarsche nieuwsgierigheid beladen, onder de leiding van den contrôleur . . . een reisje ging maken naar (Bodjonegoro), en zij op den weg eene ontmoeting hadden van . . . . . . vier groote draken met vurige oogen, die den Europeschen reiziger de doodschrik op het lijf bragten doch door Javaansche begeleiders met donderende stemmen verjaagd werden. Voorts dat een zijner vrienden, een „product uit den oosthoek," zoo als de Toebanner schrijft, dezelfde doodsangst heeft uitgestaan in de maand Junij jl. aangezien de paarden op weg waren blijven stilstaan. Deze oosthoek man had een vlammentje gezien op den weg, en denkende, het een javaan met een lontje was, hem toegeroepen: djaloh genie!" op welk geroep, met bulderende stemme uitgebragt, ook het vermeende lontje zich uit de voeten had gemaakt.

Daar het bij beide gelegenheden *nacht* was, zoo vermeent Theophilis dat die draken en dat lontje *tijgers* waren, iets 't welk ons niet verwonderd, omdat wij langen tijd op Java zijn. Maar nu wenscht Theophilis, dat de premiën die door het Gouvernement gesteld zijn op tijgermoord, ook het Toebansche bevrijden mogen van deze ongenoode gasten, die soms op Theophilis en zijne vrienden een goed oog zouden kunnen slaan, voor welke eer zij bedanken.

Uit een en ander blijkt, dat of de Toebansche Javanen van die premie uitlooving *weinig*, of Maat Jan (de tijgers) van die uitlooving *alles* weten, en dat Theophilis geen Hiendoe of Baniaan is, want hij wenscht den dood van schuldelooze dieren.

Een ander dezer stukken, ontvangen met het postmerk Soerabaya en sluitende met „Dixit," bevat eene jeremiade over den soldaten stand, en het soldaten leven, waarin hij het aanwezen van den Russischen knoet betreurt, (zoo als Dixit zegt,) en wel, omdat de verdediger van het moederlandsche batig saldo niet eens met eene sigaar in den mond over straat mag gaan, sup poene van ontrooving zijner vrijheid, die den burger alleen bij regterlijk vonnis kan worden ontnomen. Dixit betreurt eveneens de omstandigheid dat hij een perpetuum mobile is, eëtende, loopende, excercerende, de wacht betrekkende, schoolgaande, enz.; dat hij meer straffen dan belooning erlangd, en hij niet eens een buitenmodel hals-das om mag hebben, of zijn neus buiten model mag vooruitsteeken, terwijl boven al het gemis van het cigaartje op 's Heeren weg hem grieft, omdat iedere koelie zelfs met een dolce far niente, of bij zijne gemakkelijke bezigheid zich met de Nicotiaansche geuren omwalmd.

Ons komt het voor, dat even als Theophilis weinig bevriend is met tijgers, Dixit weinig lust heeft in het militaire leven, en dat beide het Arabische spreekwoord met de Hollandsche vergelijking niet kennen: apa boleh boewat, die in het schuitje is moet mede varen; daarom wenschen wij Theophilis en Dixit geduld toe, in ruime mate.

Een derde stuk, geteekend E. is van eene andere jeremiade familie-tak. E. heeft het niet tegen tijgers, of tegen militaire knoeten, maar tegen beschikkingen op rekwesten, over particuliere zaken, die niet het algemeen raken, en slechts onlekker maken, als men die niet wil staken. Toen wij echter nog eens inzage namen van onze acte van toelating in Indie, (permissie tot verblijf,) vonden wij op de laatste regelen, dat die toelating had plaats gevonden, onder belofte van gehoorzaamheid aan de wetten *toen* bestaande en *nader* intevoeren, weshalve wij E. 's jeremiade met een ongepolitiseerd oog beschouwden . . . . en ter zijde lagen.

VAN DRIESSCHE

PAS ONTVANGEN:

PROPATRIA-PAPIER à 6.60, 7.— 8.— 8.60 9.— 10 en 11 Recepis per riem,
GROOT MEDIAAN PAPIER,
Alle soorten van KANTOOR-BOEKEN met en zonder KOPER-BESLAG,
TEEKEN-POTLOODEN,
ROOD VLOEI PAPIER,
SCHRIJFBOEKJES,
en verschillende soorten van BANKET. (355)

ALLEMANSGADING.

ITALIAANSCHE Heeren strooboeden.
(372) DEELEMAN.

Advertisement.

NEWS FROM THE SEAT OF WAR.

THE STRAITS TIMES AND SINGAPORE JOURNAL OF COMMERCE.

The above journal, established ten years, is the largest newspaper published in the straits of Malacca, and contains the best, exclusive, and latest news and telegraphic despatches from its own correspondents at London, Marseilles, Triest, Malta and Constantinople. Annual subscription 16 Dollars. Orders addressed to the undersigned will be strictly attended to

BATAVIA, *August* 1854 LANGE & CO.
(284)

ALLEMANSGADING.

Davids'z platina GAZ-LAMPEN, goud SCHUUR-POEDER.
(361) DEELEMAN.

De ondergeteekende heeft hare *School*, van af 1 *October*, verplaatst, in het huis, tegenover de toko van den heer STECKER.

H. S. W. GERSOM,
(365) DE VRIES.

ALLEMANSGADING.

Een paar EETENSKASTEN met groen IJZERGAAS bekleed.
(371) DEELEMAN

ONZE TIJD,

Deel XII met Kronijk 1853, belangrijke Stukken inhoudende als:

Levensschets van *Omer-Pacha*. De Russisch-Turksche Grenzen, uit krijgskundig oogpunt, MET KAART, enz.

Prijs per Jaargang (twee compresse Deelen en de Kronijk) *f* 8,—.

Kunnen voortdurend op dit veel gelezen Werk Inteekeningen worden aangenomen bij
(363) E. FUHRI.

ALLEMANSGADING.

Fijn zwart LAKENSCHE-PETTEN, geele GEWASCHTE-TAF, effe-gekleurde- en vergulde GRIFFELS.
(360) DEELEMAN.

BIJ VAN DER ZWAAN
ONTVANGEN,

Per de *Vier Gebroeders*, *Zeevaart* en *Europa*.

Nagemaakt PALE-ALE, BANKET, DEVENTER, KNUPPEL en andere KOEK, HEILIGMAKER, THEE-RANDJES, alle soorten van GROENTEN, VLEESCH, GEVOGELTE, gekoekte en gerookte ZALM, gerookte TONGEN in BLIK, GROENE-ZEEP, VINAIGRE L'ESTRAGON, gedroogde VRUCHTEN, BOTER, KAAS, HAMMEN, PATERSTUKKEN, POEDER-CHOCOLAAD witte en groene VERF, RIJN, MUSCAAT, PORT en CONSTANTIA-WIJN, VRUCHTEN op BRANDEWIJN, FOCKINGS-LIKEUR en PUNCH, CHERRIJ-CORDIAL, BESSENSAP, Holl. ZUREN, LENGVISCH in blik; voorts, CHAMPAGNE, COGNAC, GENEVER, HAANTJES, VALKEN, en PORTER-BIER, VERF en TEER, VERF en TEER-KWASTEN, KAIJOEPOETIE-OLIE, ROODEVISCHJES, EAU-DE COLOGNE. Een groote kist TIMMERMANS-GEREEDSCHAPPEN, enz. (364)

ALLEMANSGADING.

ALT-, VIOOL-, GUITAR-, PIANO- en PIANINO snaren.
(359) DEELEMAN.

MUZIJKGENOOTSCHAP ST. CECILIA.

DAMES CONCERT

Op Vrijdag den 6den *October* in het gebouw der Komedie.

Aanvang des avonds ten half 8 ure.

SOERABAYA, *De Secretaris*,
27 *September* 1854. (369) G. H. KUNEMAN.

ALLEMANSGADING.

ONTVANGEN.

Groot assortiment FIJNE STALENPENNEN.
(370) DEELEMAN.

Bij E. FUHRI is ontvangen:

K. HAMER. *Helenus. Een portret uit de zeventiende eeuw.*
CATHERINE SINCLAIR. (*Schrijfter van „Jane Bonverie" enz.*) *Lord en lady Harcourt.*
SUZANNA MARIA BOËSEKEN. (*Schrijfster van twee gevangenen.*) *Alcmenon. Een geschiedkundig verhaal.*
C. VAN SCHAICK. *Geert. Een volksverhaal.* Met platen.
H. ZSCHOKKE. *Alamontade, de geleislaaf. Een boek voor onbedorven harten, die aan godsdiensttwijfel lijden.*
IDEM. *Oud en nieuw.*
IDEM. *Wezen en Schijn.*
IDEM. *Scherts en Ernst.*
IDEM. *Licht en Schaduw.*
FREDERIKA BREMER. (*Schrijfster van de Buren enz.*) *Novellen.*
IDEM. *Vijf maanden. Een boek van vertroosting op den weg des lijdens. Met portret.*
S. J. V. D. BERGH. *Balladen en gedichten.*
Dr. R. A. S. PICCARDT. *Uw Leidsman. Geschenk aan jeugdige christenen.*
ALEXANDER VERHEUL. *Schetsen met de pen.*
A. V. D. HOOP JRS. ZOON. *Twaalf Daguerréotijpen.*
IDEM. *Nieuwe Daguerréotijpen.*
FLORA. *Voor de jeugd met acht fraai gekleurde plaatjes.*
HENRIETTE MARIA L***. *Coquetterie.*
Nederlandsch jaarboekje voor vrijmetselaren 5853.
Beschouwingen over het aesthetische der bouwkunst.
P. M. BRUTAL DE LA RIVIÈRE. *Kort begrip der werktuigkunde. Handleiding bij onderwijs en zelfoefening; door Thomas Tate.*
FR. JUNGHUHN. *Plantae Junghunhnianae. Enumeratio Plantarum, quas in insulis Java et Sumatra. Fasc.* I et II.
Diverse soorten stalenpennen.
SCHRIJFINKT. *In kruikjes en fleschjes.*
CARMIN.
DECALQUERPAPIER.
PROPATRIA. *Diverse qualiteiten.*

TE KOOP

272 stuks BALKEN van verschillende dimenciën bij
(350) HAMMELBURG.

HUWELIJKEN.

GEHUWD:

F. W. MEHLBAUM
met
E. FERGUSON.

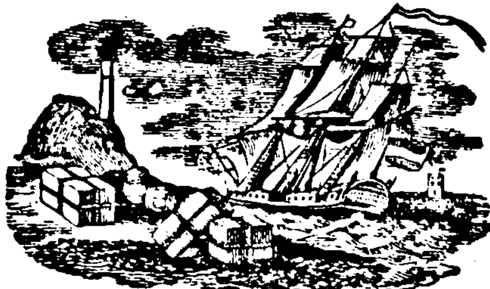
SOERABAYA, *Eenige kennisgave.*
16 *September* 1854. (351)

GETROUWD:

F. W. KARTHAUS
EN
P. A. M. MELCHERS.

SOERABAYA, 12 *September* 1854. (366)

SCHEEPSBERIGTEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Per het snelzeilende en voor den OVERVOER van passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsch schip *Europa* gevoerd door kapitein POORT, hebbende een geëxamineerden SCHEEPS-DOCTER aanboord en zijnde ruim voorzien van alle gemakken en benoodigdheden voor familiën, waaronder ook eene melkgevende KOE.

Het vertrek is bepaald tegen ultimo *October* aanstaande.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder, of bij

(353) *De Agenten*,
FRASER EATON & Co

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Per het snelzeilende en voor den OVERVOER van passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsch schip *Willem Daniël*, gevoerd door kapitein DE MEESTER, hebbende een geëxamineerden SCHEEPS-DOCTOR aan boord en zijnde rnim voorzien van alle gemakken en benoodigdheden voor familiën, waaronder ook een melkgevende KOE.

Het vertrek is bepaald tegen *Medio October* aanstaande.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder, of bij

(363) *De Agenten*,
FRASER EATON & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Per het snelzeilende en voor den OVERVOER van passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsch schip *India* gevoerd door kapitein RIJKEN, hebbende een geëxamineerden SCHEEPS DOCTER aanboord en zijnde ruim voorzien van alle gemakken en benodigdheden voor familiën waaronder ook eene melkgevende KOE.

Het vertrek is bepaald tegen ultimo *October* aanstaande.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder, of bij

(352) *De Agenten*,
FRASER EATON & Co

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Per het snelzeilende en voor den OVERVOER van passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsch schip *Zeevaart* gevoerd door kapitein J. A. KNAAP, hebbende een geëxamineerden SCHEEPS-DOCTOR aanboord en zijnde ruim voorzien van alle gemakken en benoodigdheden voor familiën.

Het vertrek is bepaald tegen medio *October* aanstaande.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder, of bij

(367) *De Agenten*,
FRASER EATON & Co.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

14 Sept. J. F. Pool, van Batavia.— 15 Sept. W. Johannes, van Pasoeroewan; G. ten Brummeler, van Batavia; J. Salm, van Pasoeroewan.— 16 Sept. S. M. Polak, van Kediri; J. F. A. Versteegh, van Bezoeki.— 18 Sept. J. Carter, van Melbourne; C. J. Hoffman, C. van der Eb, beiden van Pasoeroewan.— 20 Sept. W. Johannes, W. K. van der Eb, beiden van Pasoeroewan; H. Hooper, van Banjoewangie.— 21 Sept. C. J. Leidelmeijer, van Bondowosso.— 23 Sept. J. F. Mentel, van Pasoeroewan; mr. C. H. Manuel, van Macasser; L. *M.* de Waaff, *M.* S. *M*eijer, beiden van Banjermassing.— 25 Sept. W. *M. M*aurits, van *M*odjokerto; J. F. White, van Samarang; J. H. P. *M*elchers van Pasoeroewan.

HOTEL MONTOFT.

Wiegmink, T. J. Rotgans, beiden van Samarang; Titus de Meester, van Batavia; Joseph Carter, John Lauson en W. van Epen, allen van Melbourne; J. A. Knaap en zoontje beiden van Samarang; Rooderkerk, van Batavia; Bonjer, van Pasoeroewan; Schmidt, Bernelot *M*oens, White, Heckler en echtgenoote, Raat, van Slingerlandt, Blommenstein en familie, allen van Batavia.

MARINE HOTEL.

11 Sept. J. Coblijn, van Pasoeroewan — 12 Sept. Binkes, van de reede; de Bruijn, uit de stad.— 13 Sept. K. Veenstra, van Rembang.— 14 Sept. Waler, ten Brummeler, beiden van Batavia.— 15 Sept. Salm, jr. van *M*alang.— 16 Sept. Tromp, van de reede; van der Palm, van Sidokare; W. Ihne, van Porrong.

19 Sept. Smid en Daum, beiden van Batavia.— 22 Sept. Hugenholtz en echtgenoote van Ambon; Bimnich, van Hasselt, beiden van de Reede.— 24 Sept. Durieu, Binkes, Croes, van Wessem, allen van de Reede.— 25 Sept. J. *M*ontoft, van Pasoeroewan.

HOTEL DE COMMERCE.

14 Sept. W. H. Struben, van den Berg, beiden van Samarang.— 15 Sept. Bos, van de reede.— 19 Sept. F. H. Reiseger, van Batavia.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

J. P. Klerks, Ovijn, Z. Batavia 11 September.— E. Gastman, Krieger, Z. Herwijnen 9 September.— A. C. Kuhr, Hildebrandt, Z. Samarang 28 Augustus.— A. M. Versteegh, van Spreeuwenburg, Z. Soeka-Manglie 29 Julij. — A. M. de Mol, Bergers, Soerakarta 22 Augustus.— H. R. Simons, Nelis, Z. Palembang 31 Augustus.— A. Liebert, Janssen, Z. Palembang 17 Augustus.— P. J. Stok, Tiedeman, Z. Batavia 9 September.— J. B. A. Verenet, Hemmelder, D. Batavia 11 September.— M. van Delden, Doornik, Z. Batavia 15 September.— M. H. Neirinckx, Reep, Z. Tagal 10 September.— Van eene dochter de echtgenoote van Margadant, Batavia 6 September.— M. G. R. Visser, Kummerlee, D. Madura 9 Augustus.

Getrouwd:

M. van Weddingen met J. G. Mackaij, weduwe van J. H. Albrecht.— J. Faes met M. H. S. Hodges, Batavia 2 September.— P. J. Wels met C. Pakaila, Batavia 9 September.— F. W. Karthaus met P. A. M. Melchers, Soerabaija 12 September.— F. W. Mehlbaum met E. Ferguson, Soerabaija 16 September.

Overleden:

M. S. G. Kern, van Snitsevorg, Kedongkebo 6 September.— L. J. T van de Velde, 6 j. 7 m., Modjokerto 27 Augustus.— C. C. T. L. van Eck, de Charon de St. Germain, Soerabaya 30 Augustus.— W. F. Coblijn. 21 j., Soerabaya 7 September.— F. D. Granpré Moliere, Soerabaya 9 September.— L. C. Gotter, Macaré, Batavia 11 September.— H. Luick, Samarang 30 Augustus.— D. Straatman, 1e luit. art. Soerabaija 1 September.— J. Jongkind, 45 j. Batavia 14 September.— B. H. Mensing, 64 j. Sawangan 11 September.— J. A. C. Haak Bastiaanse, 8 m. Tjisoeroepan 29 Augustus.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Sept.	19	Nederlandsche	Zeevaart.	J. A. Knaap.	Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Probolingo.
„	—	„ „	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	„
„	—	„ „	Krabbe.	Mardam.	„
„	—	„ „	Bientang Anam.	S. van Hulstijn.	Macasser.
„	—	„ „	Isabel.	L. Eschauzier.	Pasoeroean.
„	20	„ „	stoomschip Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.	Macasser.
„	—	Nederlandsche	Hermine Marie Elisabeth.	U. Bonjer.	Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Adenan.	Hadjie Kamarodin.	Banjermassing.
„	—	„ „	Tijro.	Samarang.	Balie (Ampenan.)
„	21	Nederlandsche	West Kapelle.	M. Rooderkerk.	Batavia.
„	22	Nederl. Ind.	Fathool Barie.	Said Abd. Alhabsie.	Banjermassing.
„	—	Nederlandsche	Anna Johanna.	W. A. S. Valberg.	Samarang.
„	23	Nederl. Ind.	stoomschip Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia.
„	—	„ „	Sie Banjak.	Daeng Malimpo.	Pontianak.
„	25	Nederlandsche	Willem en Carel.	A. Hansen.	Banda.
„	—	Engelsche	Kirkman Finlay.	J. McKerdy.	Port Philip.
„	—	Nederl. Ind.	Asultanie.	Sech Abd. Magrie.	Balie (Ampenan.)
„	26	„ „	Hoksing.	Said Moht. bin Aloei Assegaf.	Grissee.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Sept.	20	Nederl. Ind.	Otodini.	J. Boog.	Golf van Persie.
„	21	Gouv.	Annadijomene.	C. J. Bloijs van Treslong.	Koers stell. om de West.
„	—	Nederl. Ind.	stoomschip Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.	Batavia.
„	22	„ „	„ Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Panaroekan over Probolingo.
„	—	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Alexandre Bertrand thans hern. Ternate.	J. Stokhekker.	Menado over Banda.
„	23	Nederlandsche	Jacobus Martinus.	J. Gagestein.	Rotterdam.
„	—	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	24	Nederlandsche	Europa.	H. Poort.	Nederland over Probolingo.
„	—	Nederl. Ind.	Djalcha.	Moht. Koenang.	Banjermassing.
„	—	„ „	Djeilanie.	Said Moht. bin Alie.	Sumanap.
„	—	„ „	Bintang Anam.	S. van Hulstijn.	Samarang.
„	25	Z. M.	stoomschip Batavia.	Luit. 1e kl. G. Gobuis.	Koers stell. om de West.
„	26	Nederlandsche	Vier Gebroeders.	G. F. Wiegmink.	Nederland over Bezoekie.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Vier Gebroeders.	F. Wiegmink.	Nederland.	Granpré Mollère & Co.
„	Goede Verwachting.	J. Rotgans.	„	Fraser Eaton & Co.
„	India.	R. J. Rijken.	„	Idem.
„	Hermine Marie Elisabeth.	U. Bonjer.	„	Major Matzen & Co.
„	Elisa Susanna.	F. Carst.	„	W. Cores de Vries.
„	Stad Amsterdam.	H. Stokvliet.	„	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	stoomboot Macasser.	H. Chevallier.	Molukkos en Macasser.	W. Cores de Vries.
„ „	Maskoor.	Mohamad Saleg.	Banjermassing.	Gezagvoerder.
„ „	Kangpie.	Ong Kong Han.	Balie.	Idem.
Nederlandsche	Zeevaart.	J. A. Knaap.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Alfulk.	Sech Abdul Kadir Baradja.	Banka.	Sech Awal Baboe Said.

Aangekomen Passagiers

Met de Ned. bark *Zeevaart*, den Heer F. H. Reisiger.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, kap. der inf. Piper, offic. van gezondh. Harsten, de Heeren Harmsen en Manuel, Z. M. troepen en bannelingen.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de Heeren Hekler en echtg., Blommestein en fam., Raat, Slingerland, B. Moens, White, de heeren Ducloux en Loudon, Mev. Steinmetz en Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers

Met de Ned. Ind. bark *Djeilanie*, Z. M. troepen.— Met Z. M. stoomschip *Batavia*, zijne Excellentie de Vice Admiraal komm. van Z. M. Zeemagt in O. I. en Inspecteur der marine van der Plaat en Adjudant

Schepen liggende ter Reede.

Z. M. Wachtkorvet Nehalennia; de stoomschepen Merapie, Onrust; de schoenerbrik Ambon; de schepen La Gironde thans hern. Menado, de Stad Amsterdam de Stad Utrecht, de Goede Verwachting, India, Alfulck; de stoomschepen Java, Macasser; de barken Fatal Maän, Hoksoen, J. C. Schotel, Elisa Susanna, Said Maskoor, H. Vincentius van Paulo, Machmodie, Atiat Ulmoula Assad Dullah, Kiem Tjiap Sing, Willem Daniel, Alnoer Salim, Waterloo; de brik Volante; de schoeners Fathal Rachman thans hern. Selaparang, Swieping, Harriet thans hern. Julie, Kangpi, Kembang Djepoon; de kotters Tedok en Helper.

PASOEROEWAN.

AANGEKOMEN.

18 Sept. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong en de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, beiden van Probolingo.

21 Sept. de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Saiman, van Japara.

23 Sept. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

13 Sept. het Ned. schip *Walvisch*, gezagv. T. Schut, naar Amsterdam.

16 Sept. de Ned. Ind. schoener *Isabel*, gezagv. L. Eschauzier, naar Grissee via Soerabaija.

18 Sept. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong en de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, beiden naar Soerabaya.

19 Sept. het Nederl. barkschip *Hermine Marie Elisabeth*, gezagv. U. Bonjer, naar Amsterdam viâ Soerabaya.

22 Sept. het Nederl. schip *Philips van Marnix*, gezagv. S. van Duijn, naar Amsterdam.

23 Sept. de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Saiman, naar Probolingo.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van 11 September tot en met 23 September 1854.

UITVOER

Naar Amsterdam met het Ned. schip *Walvisch*, gezagv. T. Schut.

$5154^{12}/_{100}$ pic. gouv. suiker en 5000 pic. gouv. koffij.

Naar Amsterdam met het Nederl. barkschip *Hermine, Marie Elisabeth*, gezagv. U. Bonjer.

2000 pic. gouv. koffij, $2501^{17}/_{100}$ pic. gouv. suiker.

Naar Amsterdam met het Nederl. schip *Philips Marinix*, gezagv. S. van Duijn.

7690 pic. gouv. koffij, $14000^{15}/_{100}$ pic. gouv. koffij.

BANJOEWANGIE.

AANGEKOMEN.

12 Sept. het Ned. schip *Waterloo*, gezagv. W. W. van Epen, van Melbourne, passagier, de heer Carter.

13 Sept. het Ned. Ind. schip *Hector*, gezagv. J. Schoon, van Sumanap; het Engelsch schip *Stephana Lowson*, van Melbourne.

VERTROKKEN.

14 Sept. het Ned. schip *Waterloo*, W. W. van Epen, naar Soerabaija, passagier de heer Carter; het Ned. Ind. schip *Hector*, gezagv. J. Schoon, naar Tjilatjap; het Engelsch schip *Stephana Lowson*, naar Soerabaija.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

18 Sept. de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Djaija, van Soerabaya; de Ned. Ind. brik *l'Esperance*, gezagv. F. M. Horning, van Soerabaya, passagier Mevrouw Horning.

19 Sept. de Ned. Ind. schoener *Fathool Haer*, gezagv. Said Alie bin Mohamat Molabaija, van Soerabaija.

22 Sept. de Ned. Ind. bark *Carolina*, gezagv. A. A. Graswinckel, van Grissee.

23 Sept. de Ned. Ind. bark *Polkus*, gezagv. Saäda Moalim bin Hoessin, van Grissee.

VERTROKKEN.

13 Sept. de Ned. Ind. bark Bacht Mastora, gezagv. Said Ibrahim Albabassij, naar Samarang.

20 Sept. de Ned. Ind. bark *Nauwan Eljoesoor*, gezagv. J. C. Monteiro, naar Banka over Cheribon en Indramaijoe.

21 Sept. de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Djaija, naar Sapoedie.

22 Sept. de Ned. Ind. brik *Sie Kanoegrahan*, gezagv. Halembang, naar Palembang.

Schepen liggende ter reede.

De schoeners Sumanap, Mefrejool Moelook, Sie Damar, Maria, Fathool Haer; de barkschepen Catharina Hendrika, Joedool Wadoet, Carolina, Polkus, Saüda en l'Esperance.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 20 September tot en met 26 September 1854.

AANVOER

Van Batavia per het Ned. schip *Zeevaart*, gezagv. J. A. Knaap, agent Fraser Eaton & Co.

1 kt. diversen, Major Matzen & Co.; 1 kt. vruchten, L. Johan; 2 ktn. diversen, Schröder; 1 kt. en 1 rol leder, Karthaus; 2 ktn. wijn, Granpré Molière & Co.; 10 ktn. wijn, Order; 1 kt. hoed en 1 kt. kramerijen, Deelbman; 1 kt. planten, Order; 1 kt. hoeden, en petten, 4/2 pijpen bier, Van Delden; 6 manden bier, Onken; 4 ijzeren wielen, Major Matzen & Co.; 51 ktn. wijn, Van Eck & Co.; 200 vts. boter, Order; 40 fusten bier, Van der Zwaan; 39 ktn. en vts. diversen Hissink; 50 ktn. bier, Gezagvoerder; 11 collis diversen, Wanders; 10 bln. zakken, Kervel & Co.; 59 vtn. bier, 1 kt. lampen, Cores de Vries; 2 vtn., 1 kt., 1 kt. galanterien, 1 kt. provisiën, 10 vtn. bier, Granpré Molière & Co.; 75 collis provisiën, 2 bln. kurken, Hoekstra Gijsing & Co.; 4 ktn. koopmanschappen, Kervel & Co.; 150 ps. hardsteen, N. H. M.; 39 ktn. bier, Gezagvoerder.

Van Macasser per de Ned. Ind. bark *Bientang Anem*, gezagv. S. van Hulsteijn, agent Gezagvoerder.

3 ktn. tafel en servet goed, 98 bundels was, 2 bundels oud koper, 14 ktn. kaijoe poetie olie, 13 bundels was, 340 zkn. nooten, 130 pkn. masoeij basten, 12 pkn. triepang, 304 bundels was, $119^1/_2$ pic. was, 210 zkn. koffij en eenige kleinigheden, Order; 2 ktn. koopmanschappen, Adam & Co.; 20659 bundels rotting, 55 balen kapas, 95 zkn. wilde nooten, 25 ps. koehuiden, N. H. M.

Van Macasser per de Ned. Ind. stoomboot *Ambon*, gezagv. A. Hugenholtz, agent W. Cores de Vries.

101 pkn. was, Said Agil IJdroos; 3000 zilveren guldens, Adam & Co.; ƒ 45000 aan recepissen. N. H. M.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Tijro*, gezagv. Pa Samarang, agent Adam & Co.

210 pic. rijst, Adam & Co.

Van Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Adenan*, gezagv Hadjie Kamarodin, agent Gezagvoerder.

6514 bossen rotting, 6280 ps. maloekoe matten, 7900 ps. kadjang matten, Gezagvoerder.

Van Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Fathool Barie*, gezagv. Said Abdulla, agent Gezagvoerder.

10000 ps. maloekoe matten, Gezagvoerder; $463^{500}/_{2000}$ tonnen steenkolen, Cores de Vries.

Van Samarang per de Ned. Ind schoener *Anna Johanna*, gezagv. W. A. Valberg, agent Gezagvoerder.

163 ktn. en 1 kt. wijn, Ruijl Cramer & Co; 204 krandjs. gambeer, 1 kt. koperen knoopen, 16 ktn. thee, 2 ktn. kammen, 60 krandjangs gambeer, Tiang Bok Pioe; 2 ktn. papier, Ruijl Cramer & Co.; 1 kt. boeken, Coster; 160 krandjs. gambeer, Yap Toen Hay.

Van Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. H. Schmidt. agent W. Cores de Vries;

10 bln. gedr. katoen, 14 ktn. blad koper. 3 vtn. koperen spijkers, Hoekstra Gijsing & Co.; 1 kt. booren, 1 kt. monsters, Karthaus; 5 ktn. manilla cigaren, 4 pakjes regaal, Fraser Eaton & Co.; 1 kt. sarongs, McMillan Marten & Co.; 5 ktn. lijnwaden, en chn goederen, Kwee Tjoe; 7 ktn. en pkn. lijnwaden en ruwe zijde, 2 pkn. trommels, Diverse Arabieren; 1 kt. modewaren, 4 ktn. manilla cigaren, Mehlbaum; 24 ktn. en balen lijnwaden, Adam & Co; 1 kt. regaal, Cores de Vries.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Asultanie*, gezagv. Sech Abdulla Magarie, agent Gezagvoerder.

600 pic. rijst, 100 krandjs. kapas, 60 stuks ijzer, Gezagvoerder.

UITVOER

Naar de Golf van Persie per het Eng. schip *Ottodine* gezagv. J. Boog.

100 pic. sapanhout, 300 pic. koffij. $626^{25}/_{100}$ pic. suiker, 1 kt. bloed koralen, 15 pic. kandij suiker, L. Johan; 5 vtn. spek, Fraser Eaton & Co.

Naar Banda en Menado per het Ned. schip *Ternate*, gezagv. J Stokhekker.

80 koijangs steenkolen, W. Cores de Vries; 5 ktn. snoei messen, Schimmelpenninck; 100 kelders genever, 1 kt. eau de cologne, Van Delden; 2 ktn. sarongs, Adam & Co.; 24 ktn. dranken, provisiën en manufacturen, Van Delden; 500 ps stroo zakken, 2400 pic. rijst, W. Cores de Vries.

Naar Rotterdam per het Ned. schip *Jacobus Martinus*, gezagv. J. Gagensteijn.

$6399^{28}/_{100}$ pic. suiker, $100^{12}/_{100}$ pic. rotting, Kervel & Co.; 100 pic. koffij, B. J. Van Eck & Co.; 400/2 kts. Jav. cigaren, Kervel & Co.; 550 ps. huiden, Van Eck & Co.; 200 pic. tin. N. H. M.

Naar Rotterdam viâ Probolingo per het Ned. schip *Europa*, gezagv. H. Poort.

$4001^{30}/_{100}$ pic. suiker, 3000 pic. koffij, 250 pic. tin, N. H. M.

Naar Palembang viâ Sumanap per het Ned. Ind. schip *Djelanie*, gezagv. Said Mohamad Bin Alie.

15000 ps. Jav. cigaren, 51 corgs. lijnwaden, Diverse Arabieren.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Djaleha*, gezagv. Mohamad Konang.

75 pic. ijzer, 10 pic. tin, 2 balen zwart katoen, $2^{30}/_{100}$ pic. koperwerk, 25 pic. peper, 7 pic. suiker en eenige stukjes manufacturen, Diverse Arabieren.

Naar Panaroekan viâ Probolingo per de Ned. Ind. stoomboot *Langen Lamongan*, gezagv. Pa Sariema.

1 kt. shirtings, Fraser Eaton & Co.; 2 ktn. lijnwaden, ƒ 800 aan sp. matten, Liemting.

Marktprijzen.

Suiker No. 16 per picol ƒ $12^1/_4$ à ƒ $12^1/_2$
Id. „ 15 „ „
Id. „ 14 „ „
Id. „ 13 „ „
Id. „ 12 „ „
Koffij per picol ƒ 24.— à ƒ 25
Rijst (carga) per koijang ƒ 120 à ƒ 130.—
Id. (witte) „ „ ƒ à 140 ƒ 150.—
Koehuiden per 100 st. ƒ 240.—
Arak per legger ƒ 45 à ƒ 50.—
Olie (Klapper) per picol ƒ 20.—
Olie (Katjang) ƒ 16.—
Kadjang Matten ƒ 10.—
Rotting ƒ $4^1/_2$ à ƒ $5^1/_2$.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Maandag, den 2den October des avonds ten half 7 ure.
Nederduitsch.
Bid-uur van het Zendeling Genootschap.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag, den 1sten October 's morgens ten half 9 ure.